

Obec Drážov
jako provozovatel veřejného pohřebiště podle § 16 odst. 1 zák. č. 256/2001 Sb.,
o pohřebnictví a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů
(dále jen zákon pohřebnictví)

vydává v souladu s ustanovením § 19 citovaného zákona

Řád veřejného pohřebiště obce Drážov

1. Zastupitelstvo obce Drážov ve smyslu § 102 odst. 3 zákona č. 128/2000 Sb. o obcích, ve znění pozdějších předpisů schválilo tento Řád veřejného pohřebiště obce Drážov dne 26.8.2020, pod číslem usnesení 23/2020.
2. Řád veřejného pohřebiště obec Drážov vydává po předchozím souhlasu Krajského úřadu Jihočeského kraje v Českých Budějovicích ze dne 9.7.2020, vydaného pod č.j.: KUJCK 86327/2020.

Článek 1 **Úvodní ustanovení**

1. Provozování pohřebiště je nedílnou součástí veřejné infrastruktury a službou ve veřejném zájmu v samostatné působnosti obce.
2. Provozovatelem a správcem veřejného pohřebiště v Dobrši je obec Drážov, IČO: 00251143, se sídlem: Drážov 41, 387 19 Čestice, zastoupená starostkou obce Drážov Jiřinou Vávrovou.

Článek 2 **Působnost řádu pohřebiště**

1. **Vysvětlení zkratk pojmu:**
  - a. Řád – Řád veřejného pohřebiště
  - b. Provozovatel pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště zejména ve smyslu § 16, odst. 1 zákona o pohřebnictví
  - c. Správce pohřebiště – vykonává provozování veřejného pohřebiště ve smyslu § 18 odst. 2 zákona o pohřebnictví.
2. **Vymezení často používaných pojmu**
  - a. Hrobové zařízení - např. pomník, náhrobek, rám, krycí deska, stéla nebo jiná ozdoba hrobu, které mohou být bez znehodnocení od hrobového místa odděleny (zpravidla movitá věc).
3. **Ustanovení tohoto Řádu se vztahují**
  - a. na veřejné pohřebiště v Dobrši v k.ú. Dobrš, obec Drážov (dále jen ústřední pohřebiště), na parcele číslo 16 jejíž součástí jsou:
    - I. místa pro ukládání lidských pozůstatků do hrobů
    - II. místa pro ukládání zpopelněných lidských ostatků v urnách

4. Vnější hranice tohoto pohřebiště jsou vymezeny obvodovou zdí.
5. Řád je závazný pro provozovatele a správce obec Drážov a dále pro subjekty, zajišťující pohřební služby, pro obstaravatele pohřebních a jiných úkonů, nájemce hrobových míst, objednatele a zhotovitele služeb, návštěvníky pohřebiště včetně osob, které zde s prokazatelným souhlasem správce pohřebiště nebo nájemce provádějí práce a pro ostatní veřejnost.
6. Pokud bude stejná věc popsána v několika dokumentech a v každém jinak, tak mají přednost v pořadí: samotná nájemní smlouva, Řád, zákon o pohřbnictví a občanský zákoník. Smlouva i řád nesmějí být v rozporu se zákonem nebo být proti zákonu – speciálnímu i obecnému. Zvláštní ustanovení mají vždy přednost před obecnými, a to i když jsou uvedena v jednom dokumentu. Pokud není v žádném dokumentu nějaká věc upravena, řídíme se pravidly uvedenými v právních předpisech.

Článek 3 **Rozsah poskytovaných služeb**

1. Na pohřebišti obce Drážov jsou poskytovány zejména tyto základní služby:
  - a) nájem hrobového místa
    - I. pro hroby
  - b) správa a údržba pohřebiště včetně inženýrských sítí, zeleně, oplocení a mobiliáře
  - c) údržba páteřních komunikací a zpevněných ploch
  - d) vedení předepsané evidence související s provozováním pohřebiště
  - e) zajišťování sběru, třídění, odvozu a likvidace odpadů
  - f) spravování a udržování objektů na pohřebišti (kaple, márnice apod.)
  - g) vykonávání dozoru nad dodržováním tohoto řádu
  - h) údržba a úprava společných hrobů i čestných hrobových míst
  - i) zveřejňování informací v místě na daném pohřebišti obvyklém pro potřeby veřejnosti
2. Na pohřebišti obce Drážov jsou poskytovány doplňkové služby na žádost nájemce nebo vlastníka hrobového zařízení či hrobky, které nejsou kalkulovány v ceně nájmu, jako například:
  - a. manipulace se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště
  - b. výkopové práce související s pohřbením nebo exhumací
  - c. pohřbívání
  - d. provádění exhumací
  - e. ukládání lidských ostatků
3. Při nakládání s hrobovým zařízením jako s věcí opuštěnou bude správce pohřebiště postupovat podle občanského zákoníku.

4. V souladu se stanoviskem Okresního úřadu ve Strakoniciích ze dne 3.5.2002, okresního hygienika č.j. H-215/02 je na základě zákona o pohřebnictví tímto Řádem pro uložení lidských ostatků do hrobů stanovena na ústředním pohřebišti tlečí doba v délce minimálně 10 let s možností pohřbívání do prohloubených hrobů hlubokých dva metry/do standardních hrobů hlubokých jeden a půl metru.

5. Všichni zemřelí nezávisle na místě úmrtí mohou být na tomto veřejném pohřebišti pohřbeni, ale pouze se souhlasem správce pohřebiště. 48 hodin před přijetím lidských pozůstatků je potřeba předložit správci kopii Listu o prohlídce zemřelého, kterou uloží minimálně po tlečí dobu v příloze hřbitovní knihy.

Článek 4

Povinnosti návštěvníků pohřebiště, způsob a pravidla užívání zařízení a doba zpřístupnění pohřebiště

1. Pohřebiště je místo veřejně přístupné:

V zimním období	od	8:00	do	18:00 hodin
V letním období	od	7:00	do	20:00 hodin
V den Památky zesnulých, včetně předcházející soboty a neděle	od	7:00	do	20:00 hodin

Letní období je vymezeno platností letního času.

2. Správce pohřebiště může z oprávněných důvodů přístup veřejnosti na pohřebiště nebo jeho část dočasně omezit nebo zakázat, např. v době provádění terénních úprav, manipulování se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště, exhumací, za sněhu, náledí apod., pokud nelze zajistit bezpečnost návštěvníků.

3. Dětem do 10 let věku je dovolen vstup na pohřebiště pouze v doprovodu dospělých osob.

4. Osobám pod vlivem návykových a psychotropních látek je vstup na pohřebiště zakázán, rovněž je zakázáno požívání alkoholických nápojů na pohřebišti.

5. Na pohřebišti není dovolena jízda jinými vozidly s výjimkou vozíků invalidních občanů.

6. Na pohřebišti je rovněž zakázáno pohybovat se na kolech, kolečkových bruslích, koloběžkách, skateboardech apod.

7. Návštěvníci jsou povinni chovat se na pohřebišti důstojně a pietně s ohledem na toto místo, řídit se Řádem pohřebiště. Zejména není návštěvníkům pohřebiště dovoleno se zde chovat hlučně, používat audio a video přijímače, kouřit, požívat alkoholické nápoje a jiné omamné látky, odhazovat odpadky mimo odpadové nádoby, nechat volně pobíhat psy, kočky a jiná zvířata a používat prostory pohřebiště i jeho vybavení k jiným účelům, než k jakým jsou určeny.

8. Z hygienických důvodů není dovoleno na pohřebišti pít vodu z vodovodní výpusti. Rovněž není dovoleno tuto vodu odnášet v náhradních obalech mimo pohřebiště.

9. Svítidla mohou návštěvníci a nájemci na pohřebišti rozsvěcovat jen pokud jsou vhodným způsobem zabezpečena proti vzniku požáru. Správce může v odůvodněných případech používání svítidel na pohřebišti omezit nebo i zakázat.

10. Ukládání nádob, nářadí, jiných předmětů, včetně dílů hrobového zařízení na zelené pásy a místa kolem hrobových míst není dovoleno. Nádoby na odpadky na pohřebišti slouží jen pro ukládání odpadu

z pohřebiště – mimo odpadu stavebního a nebezpečného. Pokud je na pohřebišti zavedeno třídění odpadu, je nutno toto opatření respektovat.

11. Návštěvníkům je zakázáno provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně na pohřebišti.
12. Na pohřebišti je povoleno provádět práce pouze v takovém rozsahu a způsobem, který stanoví tento Řád a správce.
13. Na pohřebišti není dovoleno umístění reklam na stromech, vchodových vratech, obvodové zdi ani zařízeních pohřebiště ani hrobových místech a hrobových zařízeních.
14. Na pohřebišti rovněž není dovoleno pořádat presentační akce soukromých subjektů zaměřené na výkon následné služby pro nájemce či prodej jimi nabízeného zboží. Všechny podnikatelské subjekty, které chtějí vykonávat jakékoli práce či služby pro nájemce, mají oznamovací povinnost k této činnosti vůči správci pohřebiště.
15. Všechny osoby, vykonávající činnosti, související se zajištěním řádného provozu pohřebiště, jsou povinny tak činit v souladu se zákonem o pohřebnictví a ostatními právními normami, upravujícími takovou činnost, dodržovat tento Řád, a to vždy s vědomím správce pohřebiště, nebo s jeho předchozím souhlasem, je-li ho dle tohoto řádu potřeba.

Článek 5

Povinnosti provozovatele a správce pohřebiště

1. Provozovatel pohřebiště je povinen zejména:
  - a. Všem zájemcům o nájem stanovit stejné podmínky pro sjednání nájmu dle typu hrobového místa.
  - b. Zdržet se ve styku s pozůstalými chování nešetrného k jejich citům a umožnit při smutečních obřadech účast registrovaných církví, náboženských společností a jiných osob v souladu s projevenou vůlí zemřelé osoby, a pokud se tato osoba během svého života ke smutečnímu obřadu nevylovila, také v souladu s projevenou vůlí osob uvedených v § 114 odst. 1 občanského zákoníku, je-li správci známa.
  - c. Vést evidenci související s provozováním pohřebiště v rozsahu dle § 21 zákona o pohřebnictví formou vázané knihy.
  - d. Ukládat Listy o prohlídce zemřelého do spisovny popřípadě i doklady o zpopelnění dle archivačního a skartačního řádu obce.
  - e. Vyřizovat stížnosti včetně reklamací souvisejících s provozem a správou pohřebiště. Stížnosti vyřizuje provozovatel pohřebiště obec Drážov. Rozhoduje ve sporech mezi nájemci hrobových míst a správcem.
  - f. Současně je povinen udržovat aktuální plán pohřebiště s vedením evidence volných hrobových míst. Zájemcům o uzavření nájemní smlouvy je povinen na jejich žádost nechat nahlédnout do plánu pohřebiště a evidence volných míst.
  - g. V případě zákazu pohřbívání bezodkladně písemně informovat nájemce hrobových míst, pokud je mu známa jejich adresa a současně informovat veřejnost o tomto zákazu v místě na daném pohřebišti obvyklém.
  - h. V případě rušení pohřebiště provozovatel postupuje dle ustanovení § 24 zákona o pohřebnictví a je bezodkladně povinen ve směru k zúčastněným osobám a veřejnosti splnit veškerou informační povinnost.

2. Správce pohřebiště je povinen zejména:

- a. Připravit k pronájmu nová místa pro hroby (tzv. vytýčit – označit schématickým plánkem, číselně označit, vyčistit) tak, aby se minimalizoval negativní dopad na již existující hrobová místa. Pronajímat tato místa a provádět obnovu nájmu zájemcům za podmínek, stanovených zákonem o pohřebnictví a Řádem tak, aby vznikly ucelené řady, oddíly, či skupiny hrobových míst stejného charakteru a rozměrů.
- b. Zabezpečovat výkopy hrobů a služby související s pohřbíváním, manipulací s lidskými ostatky, exhumacemi a ukládáním zpopelněných ostatků. Tato povinnost bude zajištěna u třetího subjektu po předání pracoviště a nejbližšího okolí.
- c. Zajišťovat údržbu veřejné zeleně na pohřebišti podle platných předpisů, pokynů příslušného správního orgánu, provádět úklid cest a chodníků, běžnou údržbu oplocení, společných zařízení a inženýrských sítí.
- d. Zajišťovat sběr, třídění, uskladňování a likvidaci všech odpadů z pohřebiště.
- e. Zabezpečovat pořádek a čistotu na pohřebišti včetně údržby veřejných travnatých ploch, opuštěných hrobových míst, společných hrobů a vyhrazených ploch.
- f. Umožnit oprávněným osobám manipulaci se zetlelými, nezetlelými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště nebo provedení exhumace za podmínek stanovených zákonem o pohřebnictví a tímto Řádem.
- g. Spolupracovat při provádění evidence a vyřizování stížností včetně reklamací souvisejících se správou pohřebiště.
- h. Písemně upozornit nájemce na skončení sjednané doby nájmu nejméně 90 dnů před jejím skončením. Není-li mu trvalý pobyt, nebo sídlo nájemce znám, uveřejní tuto informaci v místě na daném pohřebišti obvyklém, nejméně 60 dnů před skončením sjednané doby nájmu.
- i. Během doby trvání nájmu zajistit k hrobovému místu přístup a zdržet se jakýchkoli zásahů do hrobového místa, s výjimkou případů, kdy je nezbytné bezodkladně zajistit bezpečný provoz pohřebiště, mimo kopání hrobů nebo opravy hrobových zařízení v sousedství avšak jen na dobu nezbytně nutnou.
- j. Písemně předložit provozovateli pohřebiště obci Drážov alespoň 1x ročně návrh na předání náhrobků a ostatního hrobového zařízení, které si nájemce neodebere, nebo nezajistí prokazatelně jeho odstranění do 30-ti dnů po skončení nájmu, ač byl k tomu vyzván.

Článek 6

Užívání hrobového místa

1. Žádný zájemce o nájem místa na pohřebišti nemá nárok na okupaci opuštěného hrobového místa, nebo na jiné, individuální umístění hrobu a hrobového zařízení v rámci hrobového místa.
2. Nájem hrobového místa vzniká na základě smlouvy o nájmu hrobového místa uzavřené mezi pronajímatelem – provozovatelem pohřebiště (dále jen smlouva o nájmu). Smlouva o nájmu musí mít písemnou formu a musí obsahovat určení druhu hrobového místa, jeho rozměry, výši nájemného.
3. K uzavření smlouvy o nájmu hrobového místa je zájemce o nájem povinen poskytnout správci pohřebiště zejména tyto údaje:
  - a. jméno a příjmení zemřelé osoby, jejíž lidské pozůstatky nebo ostatky jsou na pohřebišti uloženy, místo a datum jejího narození a úmrtí,
  - b. list o prohlídce zemřelého,
  - c. údaje o jiných lidských pozůstatcích v rozsahu identifikace jiných lidských pozůstatků, datum uložení lidských pozůstatků nebo lidských ostatků na pohřebišti včetně jejich exhumace, určení hrobového místa, hloubky pohřbení, druhu rakve, vložky do rakve nebo transportního vaku; u lidských ostatků druh a číslo urny,

- d. záznam o nebezpečné nemoci, pokud lidské pozůstatky, které byly uloženy do hrobu, byly touto nemocí nakaženy,
- e. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a data narození nájemce hrobového místa, jde-li o fyzickou osobu, nebo obchodní jméno, název nebo obchodní firmu, sídlo a identifikační číslo osoby nájemce hrobového místa, jde-li o právnickou osobu,
- f. datum uzavření nájemní smlouvy a dobu trvání závazku včetně údajů o změně smlouvy,
- g. údaje o hrobce, náhrobku a hrobovém zařízení daného hrobového místa, včetně údajů o vlastníku, pokud je znám, není-li vlastníkem nájemce, a to nejméně v rozsahu jméno, příjmení, trvalý pobyt, datum narození.
- h. jméno, příjmení, adresu místa trvalého pobytu a další kontakty na osoby, které budou po smrti nájemce na základě určené posloupnosti pokračovat v nájmu.

4. Změny výše uvedených údajů a skutečností je nájemce povinen bez zbytečného odkladu oznámit správci pohřebiště.

5. V případě, že se jedná o nájem hrobového místa v podobě hrobu, musí být doba, na niž se smlouva o nájmu uzavírá, stanovena tak, aby od pohřbení mohla být dodržena tlečí doba stanovená pro pohřebiště v čl. 3.

6. Nájem hrobových míst se sjednává zpravidla na dobu 10 let.

7. Provozovatel pohřebiště omezil maximální délku nájmu místa na pohřebišti na dobu 10 let a minimální délku nájmu místa na 10 let. Osvobození od úhrady nájmu jakož i slevy z cen může učinit pouze provozovatel pohřebiště.

8. Platným uzavřením nájemní smlouvy k hrobovému místu na pohřebišti vzniká nájemci právo zřídit na místě hrob, včetně vybudování náhrobku a hrobového zařízení (rám, krycí desky apod.) a vysázet květiny, to vše v souladu s obsahem nájemní smlouvy, tímto Řádem a pokyny správce pohřebiště, s následnou možností uložit v tomto místě lidské pozůstatky a lidské ostatky.

9. Nájemní právo k hrobovému místu lze převést na třetí osobu pouze prostřednictvím správce pohřebiště novou smlouvou. Současně s převodem nájemního práva je dosavadní nájemce a vlastník náhrobku nebo hrobového zařízení povinen předložit správci pohřebiště smlouvu o převodu uvedených věcí do vlastnictví jiné osoby, nezůstávají-li i nadále v jeho vlastnictví.

10. Uložení konstrukce pro ukládání vykopané zeminy při výkopu vedlejšího hrobu a nutné kamenické práce na přilehlém hrobovém místě, to vše v odůvodněných případech a na nezbytně nutnou dobu, není omezením práva nájemce ve smyslu § 25 zákona o pohřebnictví. Dojde-li k zásahu do hrobového místa, nebo zařízení a vznikne-li tímto škoda, je povinen hrobové místo uvést do původního stavu, nebo škodu nahradit ten, kdo škodu způsobil. To platí i v případě, že škůdce ke své činnosti přibral třetí osobu.

11. Nájemce je povinen vlastním nákladem zajišťovat údržbu hrobového místa a hrobového zařízení v rozsahu stanoveném smlouvou o nájmu a v následujícím rozsahu a způsobem:

- a. nejpozději do 3 měsíců od pohřbení do hrobu zajistit úpravu pohřbívací plochy hrobového místa,
- b. zajistit, aby plocha hrobového místa nezarůstala nevhodným porostem, který by narušoval svým vzhledem okolí, průběžně zajišťovat údržbu hrobového místa tak, aby travní porost nedosáhl květenství (vymetání trav), jakož i průběžně zajišťovat údržbu hrobového zařízení na vlastní náklady tak, aby jejich stav nebránil užívání hrobových míst ostatních nájemců a dalších osob,

c. odstranit včas znehodnocené květinové a jiné dary, odpad z vyhořelých svíček a další předměty, které narušují estetický vzhled pohřebiště. Neodstraní-li tyto předměty nájemce hrobového místa, je správce pohřebiště oprávněn tak učinit sám.

12. Nájemce je povinen neprodleně zajistit opravu hrobového zařízení, pokud je narušena jeho stabilita a ohrožuje tím zdraví, životy, nebo majetek dalších osob. Pokud tak nájemce neučiní po uplynutí lhůty uvedené ve výzvě správce, je správce pohřebiště oprávněn zajistit bezpečnost na náklady a riziko nájemce hrobového místa.

13. Je zakázáno odkládat díly hrobového zařízení na sousední hrobová místa, nebo je opírat o sousední hrobová zařízení.

14. Při užívání hrobového místa je nájemci zakázáno manipulovat s lidskými ostatky. Se zpopelněnými lidskými ostatky může nájemce manipulovat a ukládat je na pohřebišti pouze s vědomím správce.

15. Nájemce je povinen strpět číselné označení hrobových míst provedené správcem, tyto čísla nepřemísťovat, nepoškozovat a nepoužívat k jiným účelům. Nájemce je povinen strpět na hrobovém místě vhodně umístěný odkaz na uveřejněnou informaci ve vývěsce týkající se upozornění nájemce na skončení doby nájmu.

16. Pokud se hrobové zařízení stalo opuštěným po účinnosti zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. od 1. ledna 2014) a je zároveň stavbou, bude od 1. ledna 2024 provozovatelem pohřebiště provedena nabídka příslušnému Úřadu pro zastupování státu ve věcech majetkových.

17. Pokud bylo hrobové zařízení opuštěno před účinností zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník (tj. před 1. lednem 2014), bude zaevidováno do majetku obce, která je vlastníkem pozemku (viz ustanovení § 3056 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník) nebo obce, která je provozovatelem pohřebiště (viz ustanovení § 996 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník). Oznámení o novém vlastníku hrobového zařízení, které se tímto postupem stalo obecním, se zveřejní vhodným způsobem na veřejném pohřebišti (např. ve vývěsní skřínce).

18. Byl-li nájemce hrobového místa prokazatelně vyzván před ukončením nájmu k vyklizení hrobu od movitých i nemovitých věcí, v souladu s § 2225 občanského zákoníku při skončení nájmu předá nájemce hrobové místo vyklizené do 30 dnů od skončení nájmu. Při odevzdání hrobového zařízení si nájemce vezme vše, kromě uložených lidských ostatků, ať zpopelněných nebo nezpopelněných, protože v souladu s § 493 občanského zákoníku lidské ostatky nejsou věci.

19. Po zániku nájmu se lidské ostatky nezpopelněné i zpopelněné ponechají na dosavadním místě. Při nájmu hrobového místa novým nájemcem budou tyto lidské ostatky v průběhu nového pohřbení uloženy pod úroveň dna hrobu. Není-li možné využít úroveň dna hrobu, uloží se lidské ostatky do společného hrobu téhož pohřebiště.

20. Při nesplnění bodu 18 je hrobové zařízení umístěno na hrobovém místě po zániku nájemní smlouvy bez právního důvodu tedy neoprávněně. Pokud na výzvu není odstraněno, pak má provozovatel pohřebiště možnost obrátit se na soud nebo v rámci svépomoci hrobové zařízení odstranit a uskladnit a následně vyzvat vlastníka ať si zařízení odebere. Náklady na odstranění a uskladnění hrobového zařízení ponese vlastník hrobového zařízení. Pokud na další výzvu vlastník nereaguje a náklady na odstranění a skladné překročí výši odhadované ceny hrobového zařízení, provozovatel hrobového zařízení prodá. Výtěžek použije na úhradu nákladů.

21. Některá hrobová zařízení lze provozovateli pohřebiště darovat písemnou darovací smlouvou.

Článek 7

Podmínky zřízení náhrobku, hrobového zařízení

1. Ke zhotovení náhrobku, hrobového zařízení na pohřebišti, nebo úpravě již existujících je oprávněn pouze vlastník nebo jím zmocněná osoba po prokazatelném předchozím souhlasu nájemce hrobového místa a správce pohřebiště za jím stanovených podmínek.

2. Podmínky ke zřízení hrobového zařízení určuje správce v rozsahu:

- a) Určí rozměry, tvar hrobového zařízení, případně druh použitého materiálu, minimální hloubku základů, odstupňování hrobového zařízení ve svahovitém terénu, šířku uliček mezi hrobovým zařízením, způsob uložení zeminy a odpadu při zřizování hrobového zařízení, jeho opravách a likvidaci. Jednotlivé díly hrobového zařízení musí být mezi sebou pevně kotveny.
- b) Základy musí být provedeny do nezamrzající hloubky 80 cm, dimenzovány se zřetelem na únosnost půdy a nesmí zasahovat do pohřbívací plochy.
- c) Základy musí odpovídat půdorysným rozměrům díla a podpovrchové hloubce základové spáry, která činí minimálně 80 cm.
- d) Základy památníků, náhrobků nebo stél musí být zhotoveny z dostatečně únosného materiálu, odolného proti působení povětrnosti např. z prostého betonu či železobetonu, kamenného, popř. cihelného zdiva.
- e) Přední a zadní rámy hrobu musí být v jedné přímce s rámy sousedních hrobů.
- f) Při stavbě na svahovitém terénu musí být hrobové zařízení stejnoměrně odstupňováno.

3. Při provádění prací směřujících ke zhotovení, údržbě, opravám, nebo odstranění věcí na hrobovém místě je vždy třeba předchozího prokazatelného souhlasu nájemce, neprovádí-li tyto práce sám, přičemž je ten, kdo tyto práce provádí povinen činit tak dle pokynů správce pohřebiště, nájemní smlouvy a tohoto Řádu.

4. V průběhu zhotovování, údržby, oprav, nebo odstraňování hrobového zařízení na pohřebišti odpovídá nájemce hrobového místa za udržování pořádku, za skladování potřebného materiálu na místech a způsobem určeným správcem pohřebiště. Odstraňovaný stavební materiál, náhrobky, či jejich části, stejně tak i vykopanou zeminu je nájemce povinen nejpozději před přerušением práce téhož dne odvézt na určené místo skládky a případně uložit do příslušného kontejneru. Při těchto pracích nesmí být cesty a uličky na pohřebišti užívány k jinému účelu než ke komunikačním a nesmí být jejich průchodnost omezována.

5. Po skončení uvedených prací je nájemce povinen na svůj náklad uvést okolí příslušného hrobového místa a místa, která při práci znečistil, do původního stavu nejpozději do 48 hodin. Ukončení prací je nájemce povinen ohlásit správci pohřebiště. Náklady spojené s odvozem a likvidací odpadu, včetně odpadu biologicky nebezpečného, vzniklého při pracích na hrobovém místě učiní nájemce na vlastní náklad sám. Spolu s tím nahlásí změny hrobového zařízení, zakládající povinnost změnit, či doplnit předepsanou evidenci. Totéž platí při likvidaci hrobového zařízení.

6. Na hrobovém místě nelze vysadit strom nebo keř. Správce může nájemci přikázat odstranění vysazené dřeviny bez jeho souhlasu, případně odstranit takovou výsadbu na náklad nájemce hrobového místa.

7. Vlastník hrobového zařízení je oprávněn odstranit hrobové zařízení z pohřebiště po předchozím projednání se správcem a nájemcem hrobového místa.

Článek 8

Ukládání lidských pozůstatků a exhumace lidských ostatků

1. Otevřít hrob na pohřebišti, ukládat do nich lidské pozůstatky nebo provádět exhumaci je oprávněn pouze provozovatel pohřebiště nebo správce pohřebiště nebo provozovatel pohřební služby, který na základě smlouvy s vypravitelem pohřbu hodlá na pohřebišti pohřbít lidské pozůstatky (viz čl. 9).

2. Obdobně jako při přijímání lidských pozůstatků k pohřbení správce dbá na to, aby převzetí nezpouštěných lidských ostatků bylo doloženo alespoň úmrtním listem a průvodním dopisem s uvedením, o čí ostatky se jedná, odkud jsou (číslo hrobu a název pohřebiště) a v koho zájmu se exhumace a převoz prováděl (číslo objednávky a smluvní strany); u urny postačí předložit doklad o zpopelnění, který obsahuje údaje shodné s identifikačním štítkem. Tyto dokumenty by měly být podkladem i pro evidenci související s provozováním pohřebiště.

3. Zpopelněné lidské ostatky je možné uložit na pohřebišti vždy jen se souhlasem nájemce hrobového místa a správce pohřebiště, u hrobů zpravidla k nohám do niky, jinak v ochranném obalu.

4. V době po úmrtí nájemce, má-li být tento uložen do hrobu, jehož byl nájemcem, zajistí správce úhradu nájemného na dobu tlecí od vypravitele pohřbu nebo jiné zmocněné osoby. Nepožádá-li nikdo o uzavření nájemní smlouvy k předmětnému místu, zůstává toto hrobové místo po tlecí dobu bez nájemce s povinností správce o toto místo pečovat.

5. Bez ohledu na uplynutí tlecí doby může být s nezpouštěnými i zpopelněnými lidskými ostatky v rámci pohřebiště manipulováno pouze na základě předchozího souhlasu správce pohřebiště.

6. Nezpouštěné i zpopelněné lidské ostatky mohou být exhumovány, tj. přemístěny nebo převezeny na jiné pohřebišti, pouze na písemnou a odůvodněnou žádost nájemce hrobového místa a nájemce nového hrobového místa na jiném pohřebišti, a to jen s písemným souhlasem správce pohřebiště. Převoz exhumovaných nezpouštěných lidských ostatků na jiné pohřebišti musí být předem objednan u provozovatele pohřební služby a objednávka k žádosti přiložena. Nájemce hrobového místa doloží k žádosti o exhumaci vždy skutečnost úmrtí podle § 22 odst. 2 zákona o pohřebnictví a písemný souhlas osoby uvedené v § 114 odst. 1 občanského zákoníku. Před exhumací nezetlelých lidských ostatků musí nájemce hrobového místa písemně požádat o souhlas také krajskou hygienickou stanicí.

7. Exhumace nezpouštěných lidských ostatků za účelem jejich zpopelení v krematoriu je zakázáno. Výjimky dle individuální žádosti může podle Čl. 11 schválit pouze provozovatel pohřebiště.

8. Všechny rakve včetně exhumáčnických musí být označeny štítkem nejméně se jménem zemřelého, datem narození, datem úmrtí, dnem pohřbu a názvem provádějící pohřební služby.

9. Rakve, použité pro pohřbívání do země, musí být vyrobeny z takových materiálů, aby ve stanovené tlecí době zetlely spolu s lidskými ostatky. Za zetlelé se považují zbytky rakví (hlavních desek) o maximální velikosti 0,5 m² držící vcelku. Pro výrobu rakví ukládaných do hrobu na pohřebišti, nesmějí být použity díly z nerozložitelných materiálů. Kovový díl (madla rakve apod.) lze použít jen omezeně.

10. Výplň rakví (vystýlka), transportní vaky vložené do rakví a rubáše mohou být vyrobeny pouze z lehce rozložitelných materiálů jako dřevěné piliny, papír, u vaků rozložitelné plasty a u rubášů látky. Tkanina, ze které je oblečení zemřelého vyrobeno, by měla být nejlépe bez chemických příměsí.

11. K výrobě rakví a jejich nátěrů nesmí být použity barvy, lepidla a tvrdidla, obsahující složky škodlivých látek.

12. Milodary vložené do rakve mohou být vyrobeny také pouze ze snadno rozložitelných materiálů.

Článek 9

Podmínky pro otevření hrobu nebo hrobky provozovatelem pohřební služby

1. Provozovatel pohřební služby smí otevřít hrob na pohřebišti pro uložení lidských pozůstatků, nebo lidských ostatků, k provedení exhumace, popř. k jiným účelům, pokud správce pohřebiště obdrží nejméně 48 hodin před samotným otevřením hrobu

- a. písemnou žádost vypravitele pohřbu, nájemce hrobu a majitele hrobového zařízení o otevření hrobu provozovatelem pohřební služby,
- b. kopii té části smlouvy uzavřené mezi provozovatelem pohřební služby a vypravitelem pohřbu o vypravení pohřbu, která přikazuje pohřbít do příslušného hrobového místa,
- c. doklad o oprávnění k podnikatelské činnosti v oblasti provozování pohřební služby a o oprávněnosti vykonávat podnikatelskou činnost technické služby – práce při kopání hrobů na pohřebištích (výpis z živnostenského rejstříku),
- d. prohlášení, že uvedené práce zajistí provozovatel pohřební služby na vlastní náklad, vlastními zaměstnanci a s použitím vlastních pomůcek i nářadí a na vlastní odpovědnost,
- e. osvědčení o získání profesní kvalifikace Hrobník nebo potvrzení o absolvování školení hrobníků od zaměstnance provozovatele pohřební služby, který bude hrob otevírat,
- f. doklad o ověření znalostí předpisů BOZP a PO,
- g. návrh na protokolování předání pracoviště před i po pohřební včetně fotografií příslušného hrobového místa před jeho otevřením a fotografie bezprostředně sousedících hrobů.

2. Zaměstnanec pohřební služby, který bude hrob otevírat, musí být správcem pohřebiště seznámen s řádem pohřebiště, místními podmínkami a s jinými informacemi nezbytnými pro bezpečné a nezávadné otevření hrobu.

3. Provádí-li otevření hrobu zaměstnanec provozovatele pohřební služby, správce pohřebiště je oprávněn kdykoli

- a. zkontrolovat průběh prací, stav výkopu a pažení, dohlédnout na zabezpečení vykopané hrobové jámy proti pádu třetí osoby a přítomnost druhého pracovníka provozovatele pohřební služby,
- b. požádat o přerušeni prací; v takovém případě je zaměstnanec provozovatele pohřební služby povinen práce neprodleně pozastavit.

4. Správce pohřebiště může po dohodě s provozovatelem pohřební služby vybavit jeho zaměstnance pověřeného otevřením hrobu vhodnými pracovními pomůckami, potřebnými nástroji a nářadím.

5. Otevření hrobu, u něhož neuplynula tlečící doba od poslední pohřbení, je možné provést jen tehdy, pokud příslušná krajská hygienická stanice povolila manipulaci s nezetlelými lidskými ostatky.

6. Správce pohřebiště může odmítnout otevření hrobu, jsou-li k tomu závažné důvody, např. bezprostřední blízkost vzrostlého stromu, u něhož by musely být přerušeny hlavní kořeny (což by vedlo k narušení stability stromu), pokud je pohřebiště a jeho porost v nepříznivém stavu v důsledku vichřic, dešťových srážek, nebo pokrytí povrchu sněhem a ledem.

7. Rakve s lidskými pozůstatky musí být po uložení do hrobu zasypána zkyprěnou zeminou ve výši minimálně 1,2 m.

8. Správce pohřebiště zajistí při otevření hrobu provoz na pohřebišti tak, aby nebyl narušen veřejný pořádek a aby byl vyloučen přenos možné nákazy.

9. Náklady vzniklé správci pohřebiště v souvislosti s otevřením hrobu hradí ten, kdo o otevření požádal. Provozovatel pohřebiště má nárok na úhradu přiměřených nákladů za poskytnuté výše uvedené a další související služby.

Článek 10 **Dřeviny a ostatní**

1. Dřeviny lze na pohřebišti vysazovat pouze se souhlasem správce. Jedná se o dřeviny, které by v budoucnu vykazovaly znaky vzrostlých stromů a mohly by způsobovat škody na majetku a ohrožovat bezpečnost návštěvníků.
2. Dřeviny nesmějí být vysazovány do pohřbívací plochy.
3. Správce může dle svého uvážení a bez souhlasu nájemce odstranit vysazené dřeviny, k jejich výsadbě nedal souhlas.
4. Likvidovat vzrostlou zeleň lze jen při dodržení zvláštního předpisu (viz zákon o ochraně přírody a krajiny).
5. Všechna trvalá zeleň, vysazená na pohřebišti, se stává majetkem provozovatele pohřebiště.
6. Nájemce ani návštěvník pohřebiště není oprávněn provádět jakékoli zásahy do vzrostlé zeleně bez předchozího souhlasu správce.
7. Jednoduché práce nutné k udržování a okrášlování hrobových míst a hrobového zařízení provádějí nájemci nebo podnikající fyzické či právnické osoby nájemcem pověřené.

Článek 11 **Sankce**

1. Porušení tohoto Řádu bude postihováno podle § 5 odst. 1 písm. i) zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích jako přestupek proti veřejnému pořádku, zvláště pokud fyzická osoba poruší podmínky uložené v tomto Řádu při konání pohřbu nebo pietního aktu.
2. Přestupku se dopustí také ten, kdo dle zákona o pohřebnictví
  - a. v rozporu s § 4 odst. 1 písm. f) zachází s lidskými pozůstatky nebo lidskými ostatky na pohřebišti způsobem dotýkajícím se důstojnosti zemřelého nebo mravního cítění veřejnosti,
  - b. v rozporu s § 4 odst. 1 písm. g) neoprávněně otevře na pohřebišti konečnou rakev s lidskými pozůstatky nebo urnu s lidskými ostatky,
  - c. v rozporu s § 4 odst. 1 písm. h) neoprávněně otevře na pohřebišti hrob neoprávněně provádí exhumaci,
3. Za přestupky uvedené výše lze uložit pokutu až do výše 100 000,- Kč ve smyslu § 26 zákona o pohřebnictví.

Článek 12 **Ostatní ustanovení**

1. Právní vztahy neupravené tímto řádem, vztahující se k provozování pohřebiště, se řídí zákonem o pohřebnictví.

2. Pokud se písemný styk provádí doručenkou na adresu nájemce místa na pohřebišti, platí fikce doručení uplynutím posledního dne úložní lhůty u pošty.
3. Kontrolu dodržování tohoto Řádu provádí obec Drážov.
4. Výjimky z Řádu pohřebišť dle individuální žádosti může schválit provozovatel pohřebišť.
5. Pokud pohřebišť, nebo jeho část, včetně hrobových zařízení, jsou zapsány v seznamu kulturních památek, nebo se nacházejí na území památkového zájmu, či jsou v seznamu válečných hrobů a pohřebišť vztahují se na péči o ně zvláštní právní předpisy.

Článek 13 **Zrušující ustanovení**

Dnem nabytí účinnosti tohoto schváleného Řádu pohřebišť se zrušuje v celém rozsahu Řád pohřebišť, schválený Zastupitelstvem obce Drážov, ze dne 15.5.2002.

Článek 14 **Závěrečné ustanovení**

1. Tento řád je účinný dnem 11.9.2020.
2. Řád veřejného pohřebišť bude vyvěšen na úřední desce obecního úřadu v Drážově po dobu 15-ti dnů a po celou dobu platnosti tohoto řádu musí být vyvěšen na pohřebišti na místě obvyklém.

V Drážově dne: 26.8.2020

Jiřina Vávrová, starostka obce Drážov